

[A. C. Normann.]

landbruget? For derfra stammer jo smagen af malurt i glædens bøger, at der er kredse i befolkningen, som af grunde, ingen regering og intet parti er herre over, ikke har haft fremgang i takt med de andre. Dette gælder hovederhvervet. Dets forrentningsprocent faldt i 1959 efter den dårlige høst med godt en femtedel i Jylland og er vel faldet noget lignende på øerne, altså med en femtedel af den forrentning, der i forvejen ikke var for høj, og smørprisen er stadig ganske urentabel.

Hvis nu misundelse lå for den danske landmand — hvad jeg ikke tror den gør — kunne det godt føles lidt bittert stadig at høre om de lysere vilkår for næsten alle andre. Bitterheden kunne også gælde for fiskeriet, hvis gennemsnitspriser i 1960 er faldet så stærkt, og den kunne gælde en del enkeltvirksomheder, som på grund af nye forbrugsvaner rammes af stagnation eller tilbagegang. Det er jo liberalismens store fordel, at den medfører en langt højere gennemsnitslevet end socialismen, men det er tillige dens pris, at nogle rammes af frihedens risiko.

Når oppositionen taler så højt om de gode konjunkturer, der kommer til os udefra, skulle den måske nok betænke, at disse konjunkturer ikke i alle henseender har gavnet landbruget eller fiskeriet, men at de tværtimod har bragt skade til disse to erhverv. Sandheden er, at hvad landbruget har fået udefra, for en væsentlig del er forøgelse af omkostningerne, forøgelse af lønningerne, forøgelse af en del råvarerpriser og samtidig en nedgang i priserne på landbrugets egne salgsvareer som følge af indskrænkninger af markedsområdet og konkurrence med aftagerlandenes statskasser i form af told, tilskud til vore landmænds konkurrenter og salg fra overskudslagre til underpris. Man ikke venstres landmænd skulle tænke lidt på dette, hver gang deres folketingsmænd fortæller om de gode vilkår udefra? Jeg tør roligt sige, at når det trods alt ikke er gået værre for landbruget, end det er, så er det, fordi regeringspartierne og landbrugsministeren har ført en kamp for at hindre, at vilkår udefra skulle ødelægge resultaterne af landbrugets indsats.

Dannelsen af de seks landes union sigtede imod at beskytte disse lande bl. a. mod

varer fra Danmark, men regeringen gennemførte langvarige handelsaftaler især med Vesttyskland, der sikrede vor afsætning bl. a. af kød og af kvæg flere år frem i tiden, og jeg er sikker på, at hver eneste landmand glæder sig over den forlængelse af Tysklandsaftalen, det netop er lykkedes regeringen at gennemføre.

Også dannelsen af de syv indeholdt en diskriminering mod danske landbrugsprodukter, en forskelsbehandling, der blot var blevet langt værre for os, hvis vi havde holdt os udenfor. Også her traf regeringen tosidede aftaler bl. a. med England om afskaffelsen af tolden på bacon, kødkonserver og visse ostesorter og om sikring af vort marked i England og vor andel i det stigende forbrug. Også med Sverige traf vi aftale om visse lettelser for vor landbrugseksport.

Jeg tænker, at alle partier lægger vægt på, at man gør, hvad der er muligt for at forøge den danske landbrugseksport, lægger vægt på, at man nu enes om rammen for Afsætningsrådets virksomhed og i øvrigt bidrager til et langt tættere samarbejde om udnyttelsen af de udenlandske markeder bl. a. med de private eksportørers medvirken og ikke mindst ved at gøre stærkest mulig brug af statens repræsentationer i udlandet. Samtidig kunne staten nok stå sig ved at udvide den del af repræsentationerne, der har direkte med afsætningen at gøre. Hvad angår regeringens øvrige indsats, er jo også de mange foranstaltninger til begrænsning af omkostningsniveauet i høj grad til fordel for landbruget, og den sidste pristalsnedgang viste, at omkostningsstigningen foreløbig er bremset. Landbruget nyder i øjeblikket, fordi smørprisen i England er så lav, godt af smørordningen, den smørordning, som venstre nægtede at stemme for. Det blev oplyst, så vidt jeg har forstået af aviserne, på mejeriforeningernes årsmøde forleden i Århus, at hjemmemarkedsprisen allerede havde indbragt 45 mill. kr.

En stadig større del af amternes skatter betales af staten. Der er nedsat en landbokommission og oprettet et prioriteringsinstitut for landbruget og gartneriet til finansiering af nybygninger, til modernisering, til formidling af generationsskiftet og til sanering af gæld. Vi gennemførte Mar-